

Dosarul nr. 2ra-1198/2022
2-21010962-01-2ra-26082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (P. Harmaniuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

Î N C H E I E R E

02 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Glarimus”, în proces de insolvență,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Șevcenco Vitalii împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Glarimus”, în proces de insolvență, cu privire la recunoașterea valabilității actului juridic,
împotriva deciziei din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 25 ianuarie 2021, Șevcenco Vitalii a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Glarimus” SRL, în proces de insolvență, cu privire la recunoașterea valabilității actului juridic și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 17 octombrie 2014, SC „Glarimus” SRL și Șevcenco Elena au încheiat contractul privind investirea mijloacelor bănești în construirea casei din mun. Xxxx. Conform pct. 1.1 din contract, SC „Glarimus” SRL în calitate de executor s-a obligat să construiască și să transmită în proprietatea Elenei Șevcenco, în calitate de beneficiar, apartamentul nr. 21, etaj 5, cu suprafața de 38,8 m.p., din blocul locativ din mun. Xxxx, amplasat pe terenul cu nr. cadastral xxxx.

În baza acordului adițional nr. 2 la contractul de societate civilă nr. 6977 din 08 octombrie 2021, apartamentului nr. 21 i-a fost atribuit nr. 24, nr. cadastral xxxx.

Conform pct. 2.1 din contractul de investiții, beneficiarul s-a obligat să achite executorului suma de 17 500 Euro, ce constituie valoarea apartamentului. Potrivit prevederilor pct. 2.2 din contractul de investiții, plata se efectuează în euro, la data semnării contractului.

La data semnării și transmiterii reprezentantului SC „Glarimus” SRL - Gheorghe Cașcaval, a sumei de 17 500 Euro, beneficiarului nu i-a fost eliberat vreun act privind încasarea sumei.

Ulterior, în actele contabile a fost identificat ordinul de încasare a numerarului nr. 1502051152250000 din 05 februarie 2015, conform căruia SC „Glarimus” SRL

a depus pe contul său curent în numele Șevcenco Elena suma de 200 000 de lei, în baza contractului din 17 octombrie 2014.

Șevcenco Elena a decedat la 14 mai 2018, fapt confirmat prin certificatul de deces seria DC-IV nr. xxxx din aceeași dată.

Totodată, Șevcenco Elena și Șevcenco Vitalii s-au căsătorit la 05 mai 2000. Astfel, prin certificatul de calitate de moștenitor din 30 octombrie 2018, notarul Melnic Oxana a atestat că Șevcenco Vitalii are calitatea de moștenitor după decesul Elenei Șevcenco.

Susține că, banii achitați de Șevcenco Elena la 17 octombrie 2014 erau banii comuni ai familiei. La moment, reclamantul Șevcenco Vitalii posedă apartamentul nr. xx ca un proprietar, fapt constatat prin actul de constatare a stărilor de fapt nr. 06/20 din 08 ianuarie 2020, întocmit de executorul judecătoresc Tcacenco Alexandru.

Declară că, a achitat în avans 100% din prețul contractual, în coraport de obligațiunile corelative contractuale neexecutate de pârât. Astfel, obligația esențială, statuată în art. 213 din Codul civil, de achitarea totală sau parțială a contractului investițional a fost executată de către investitor/consumator, în măsura prevăzută de actele juridice, solicitate a fi recunoscute valabile.

Prin prisma art. 214 din Codul civil, actele juridice care au ca obiect un bun imobil sunt supuse procedurii de înregistrare în condițiile legii.

Ca urmare, reclamantul nu putea îndeplini toate condițiile privind notarea contractelor unilateral fără participarea nemijlocită a pârâtului SC „Glarimus” SRL, a celui ce se ocupă de construcția bunului imobil.

De asemenea, și autentificarea notarială a contractelor investiționale nu este posibilă fără participarea pârâtului, deoarece în procesul autentificării notariale participă notarul responsabil pentru autentificarea notarială a contractului și părțile contractante care își exprimă intenția de autentificare a contractului și își exprimă voința în acest sens.

Până în prezent, administrația SC „Glarimus” SRL în calitate de antreprenor nu a asigurat autentificarea notarială a contractului de investiții. Susține că, nu poate fi considerat nul contractul de investiție, deoarece investitorul Șevcenco Vitalii nu poartă răspundere pentru neautentificarea contractelor investiționale și notarea acestora în Registrul bunurilor imobile or, această obligație îi revine antreprenorului pârât.

Solicită recunoașterea valabilității contractului din 17 octombrie 2014 privind investirea mijloacelor bănești în construirea casei din mun. Xxxx, apartamentul nr. 24, nr. cadastral xxxx, încheiat între reclamant Șevcenco Vitalii (Șevcenco Elena) și SC „Glarimus” SRL, precum și compensarea cheltuielilor judiciare.

Prin hotărârea din 25 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de către Șevcenco Vitalii împotriva SC „Glarimus” SRL, în proces de insolvență, cu privire la recunoașterea valabilității actului juridic și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a recunoscut valabilitatea încheierii contractului din 17 octombrie 2014 între Șevcenco Elena și SRL „Glarimus” privind investirea mijloacelor bănești în construcția apartamentului nr. 24 din mun. Xxxx, număr cadastral xxxx.

S-a încasat de la SC „Glarimus” SRL, în proces de insolvență, în beneficiul statului suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SC „Glarimus” SRL, în proces de insolvență, cu menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 25 iunie 2021.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, odată ce la 05 februarie 2015 Șevenco Elena a achitat prețul investiției în mărime de 200 000 de lei, cu certitudine că la acel moment ultima nu cunoștea despre executarea necorespunzătoare din partea societății pârâte a obligației privind înregistrarea contractului or, în aceste condiții, reieșind din prevederile art. 705 alin.(1) din Codul civil, ultima era în drept să refuze executarea obligației corelative, ceea ce nu a avut loc în cauza dată.

A accentuat că în raportul juridic născut între SC „Glarimus” SRL și Șevenco Elena, SC „Glarimus” SRL deținea calitatea de profesionist, iar Șevenco Elena calitatea de consumator. Astfel, SC „Glarimus” SRL deținând calitatea de profesionist în acest raport, urma să întreprindă toate măsurile necesare în vederea autentificării notariale a contractului și înregistrării acestuia în Registrul bunurilor imobile și nu să pună în sarcina beneficiarului această obligație, prin urmare orice dubiu în ceea ce privește momentul aflării încălcării dreptului Elenei Șevenco de către aceasta, urmează a fi interpretat în favoarea consumatorului, care are o poziție mai dezavantajată în raport cu prestatorul, atât timp cât la materialele cauzei nu au fost administrate probe care să denote faptul că Șevenco Elena a cunoscut despre încălcarea dreptului său la data de 17 octombrie 2014 – la momentul încheierii contractului or, ultima a considerat în mod rezonabil că SC „Glarimus” SRL a executat obligația privind autentificarea notarială și înregistrarea contractului și la data de 05 februarie 2015 și-a executat obligațiile în calitate de investitor.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiate argumentele intimatului Șevenco Vitalii cu trimitere la faptul că acesta a aflat despre încălcarea dreptului în procesul pregătirii actelor pentru depunerea cererii de validarea a creanței în calitate de creditor garantat, cererea privind validarea creanței fiind depusă la 24 decembrie 2019, fapt care indubitabil atestă asupra depunerii acțiunii în termenul prevăzut de lege și asupra netemeinicii excepției de tardivitate depusă de pârâțul SC „Glarimus” SRL, în proces de insolvență.

A conchis că toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelanta, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, astfel le-a apreciat ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor cauzei.

La 01 august 2022, prin intermediul poștei electronice, Societatea cu Răspundere Limitată „Glarimus”, în proces de insolvență, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei decizii noi privind trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță (f.d.128-132 verso).

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel și a reiterat argumentele indicate în cererea de apel.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 16 februarie 2022.

La 04 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal a fost expediată în adresa

participanților la proces decizia motivată (f.d. 122), însă la materialele cauzei nu se atestă dovada recepționării.

Astfel, Colegiul constată că, recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Glarimus”, în proces de insolvență la 01 august 2022, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 29 august 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 166). Însă până în prezent intimații nu au prezentat referințe.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Glarimus”, în proces de insolvență, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Glarimus”, în proces de insolvență.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh